

ለታዳግ ልጆች ቤተሰቦች የሚሆኑ አስር ምክሮች

በትናንሽ ልጆችዎ የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ ውስጥ በተፈጥሮ ሊካተቱ በሚችሉ፣ በምርምር የተደገፉ እና ቀላል በሆኑ አስር ምክሮች የመማር ሂደታቸውን ይደግፋሉ። አብሮ ከመነጋገርና ከማንበብ ጀምሮ ጨዋታና አዳዲስ ነገሮችን ማሰስን እስከማበረታታት ድረስ ያሉት እነዚህ ተግባራዊ ዘዴዎች፣ ለቋንቋ፣ ለንባብና ለጽሕፈት ክህሎት እንዲሁም ለዕድሜ ልክ ትምህርት ጠንካራ መሰረት ለመጣል ያግዛሉ።

በየቀኑ ለልጅዎ ድምፅዎን ከፍ አድርገው ያንብቡ።

- ህጻናት መናገር ከመጀመራቸው በፊትም እንኳ አንብቡላቸው።
- ልጅዎ መጽሐፉን እንዲያይ እና እንዲነካው ያድርጉ።
- በድምፅ እና በቃላት አጠራር ይጨውቱ።
- በጽሑፍና በንባብ ቁሳቁሶች የበለጸገ የቤት ድባብ ይፍጠሩ።

- ለልጆች የተለያዩ አይነት መጽሐፍትን ያቅርቡ
- ልጆች መጽሐፍትን በራሳቸው እንዲመለከቱ ያበረታቱ
- ለቤተሰብ ንባብ የሚሆን ቦታ እና ጊዜ ይመድቡ

የምግብ ሸቀጣ ሸቀጥ ግዢን የማንበብ እና የመጻፍ ክህሎትን ለማበረታታት ይጠቀሙበት።

- ልጆችዎ የተወሰኑ ብራንዶችን እንዲያፈለጉሎት ያድርጉ
- ዕቃዎችን ለማግኘት ከልጅዎ ጋር በመተላለፊያ መንገዶች ላይ ያሉትን ምልክቶች ይጠቀሙ
- ኩፖኖችን ከሚመለከታቸው ምርቶች ጋር ያዛምዱ
- ልጆችዎ የግዢ ዝርዝሮችን እንዲጽፉ ያድርጉ

የንባብ እና የመጻፍ ክህሎትን ለማዳበር ከልጅዎ ጋር ምግብ ያዘጋጁ።

- ልጅዎ የምግብ አዘገጃጀት መመሪያ እንዴት ማንበብ እንዳለበት ያሳዩት።
- በግብዓቶች ላይ ያሉትን መለያዎች አንድ ላይ ያንብቡ።
- ከቤቱ የምግብ አዘገጃጀት መመሪያ ላይ የሚወደደውን ለቤተሰብ ያዘጋጁ።
- ስለ ቤተሰብ የምግብ አዘገጃጀት መመሪያዎች እና ስለ ምግብ ማብሰያ ምክሮች በመነጋገር የንግግር እውቀትን ያዳብሩ።

ለህፃናት በወረቀት ላይ የታተመውን ካባብ ያመልክቱ

- በተፈጥሮ ውስጥ በሚደረጉ የእግር ጉዞዎች እና በሌሎችም ውጣ ውረዶች ወቅት የሚታዩ ምልክቶችንና ጽሑፎችን ልብ ይበሉ።
- ለ አርማዎች (logos) ይወያዩ።
- ልጆች ከቤት ውጭ የሚታዩ ጽሑፎችን እንዲያሳዩ ይጠይቋቸው።

አብራሾች ታሪኮችን ተረኩ

- ስለ ቤተሰብዎ ታሪክ አብረው ይወያዩ
- የድሮ የእረፍት ጊዜ ፎቶዎችን ይመልከቱ እና ስለ ጉዞው ያለዎትን ትዝታ ያውሩ
- ታሪኮችን ሲያወሩ ድምፅዎን ወይም ምስልዎን ይቅረጹ
- የቤተሰብ ፎቶ አልበሞችን ያዘጋጁ እና ለፎቶዎቹ መግለጫዎችን በመጻፍ ረገድ ልጅዎ እንዲያግዝዎ ያድርጉ

ለታዳግ ልጆች ቤተሰቦች የሚሆኑ አስር ምክሮች

ከልጅዎ ጋር ዘምሩና ግጥም ተጨውቱ።

- በግጥም መልክ የሚሄዱ (ሪዝም ያላቸው) እና በቃላት አጨዋወት የተሞሉ ዘፈኖችን ይምረጡ።
- ከልጅዎ ጋር እንደ “honey” (ማር) ጋር ተመሳሳይ ድምፅ ያላቸው ሌሎች ቃላት የትኞቹ ናቸው? ያሉ የቃላት ጨዋታዎችን ይጨውቱ።
- ልጅዎ ግጥሞችን በተቻለ ፍጥነት እንዲዘፍን ወይም እንዲናገር ያበረታቱት፤ ውጤቱ አስቂኝ ከሆነም አብረው መሳቅዎን አይዘንጉ።

ከልጅዎ ጋር ይጻፉ

- በርካታ የመጻፊያ ቁሳቁሶችን ያቅርቡ(ኖራ፣ ማርከር፣ ክሬዮን እና እርሳስ) ።
- ልጅዎ በራሱ ተነሳሽነት እንዲስልሉ እና እንዲጽፍ ያበረታቱ።
- ልጅዎ ለአያቶቹ የምስጋና መልዕክቶችን እንዲጽፍ፣ የሚከናወኑ ተግባራት ዝርዝር እንዲያዘጋጁ እና የመሳሰሉትን እንዲያደርጉ ያበረታቱ።

ማንበብና መጻፍን ከሥነ ጥበብ ጋር ማያያዝ

- አብራችሁ የሥነ-ጥበብ ሙዚየምን ጎብኙ፤ በሥነ-ጥበብ ሥራው ውስጥ ምን እየተከናወነ እንዳለ ለማስረዳትም ታሪክ የመተረክ ዘዴን ተጠቀሙ። ልጅዎ የሥነ-ጥበብ ሥራውን በራሳቸው እይታ እንዲተረጉሙ እድል ስጡአቸው።
- ልጆች የራሳቸውን ስዕሎች፣ ቅርጻ ቅርጾች፣ እንዲሁም እንደገና ጥቅም ላይ ሊውሉ ከሚችሉ ቁሶች የሚሠሩ የጥበብ ሥራዎችን በመኖሪያ ክፍላችሁ ውስጥ እንዲፈጥሩ ያድርጉ።
- ልጆች ስለ ሥራቸው የሚናገሩትን ሐሳብ በአረፍተ-ነገር መልክ በወረቀት ላይ በመጻፍ የጥበብ ሥራውን ያስረዱ (ልጆች ስለ ሥራቸው ታሪክ የሚተርኩበትን ድምፅ የመቅረጽ አማራጭንም ያስቡበት)።

ቤተ መፃህፍትን (እና/ወይም የመጻሕፍት መደብርን) ብዙ ጊዜ ይጎብኙ

- በተቻለ መጠን በተደጋጋሚ ጉብኝቶችን ያድርጉ።
- ልጅዎ የራሳቸውን የቤተ-መጻሕፍት ካርድ እንዲያወጡ ያበረታቱ። እንደ ጫካ ብሎ የማንበብ ክፍለ-ጊዜዎች እና የቤተሰብ የመጽሐፍ ክለቦች ያሉ የቤተ-መጻሕፍት ፕሮግራሞችን ይጠቀሙ።

*ይህ የምክር ጽሑፍ በሌሎች ቋንቋዎችም ይገኛል። በ rif.org ላይ ያገኛቸዋል።